

رویداد

به مناسبت سالگرد درگذشت کریم سنجایی

میهن پرست مصدقی

علی شاملو

● ۱۳ تیر، سالگرد درگذشت دکتر کریم سنجایی است که از زمان تشکیل دولت موقت در ۱۵بهمن ۱۳۵۷ به ریاست مهندس مهدی بازرگان تا ۲۷ فروردین ۱۳۵۸، نامش به‌عنوان اولین وزیر امور خارجه دولت موقت و اولین وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ثبت است. کریم سنجایی در سال ۱۲۸۳ در ماهی‌دشت کرمانشاه چشم به جهان گشود. پدربزرگش شیرمان (صمصام‌الملک) و پدرش سردار ناصرخان سنجایی (قاسم) از سران ایل غیور سنجاب بود که در سال‌های جنگ جهانی اول دلیرانه از استقلال و تمامیت ارضی ایران پاسداری کردند. سال ۱۳۰۰ خورشیدی در تهران به مدرسه علوم سیاسی که ریاستش با زنده‌یاد علی‌اکبر دهخدا بود، وارد شده و در کنار زنده‌یادان دکتر سیدعلی شایگان‌شیرازی، احمد و غلامحسین مصدق و سیدمحمدباقر حجازی به تحصیل می‌پردازد. در سال ۱۳۰۷ در کنکور اعزام به خارج از کشور دانشجویان شرکت کرد و پس از قبولی به همراه دکتر سیدعلی شایگان‌شیرازی به فرانسه سفر می‌کند. سنجایی دوره شش‌ساله تحصیل در فرانسه را با موفقیت طی می‌کند و از پایان‌نامه دکترای خود با عنوان اقتصاد روستایی و نظام زمینداری در ایران دفاع می‌کند. پس از بازگشت به ایران در سال ۱۳۱۴ در دانشکده حقوق دانشگاه تهران به سمت دانشیاری منصوب می‌شود و کرسی «حقوق اداری» را به خود اختصاص می‌دهد. پس از شهریور ۱۳۲۰ همراه تعدادی از دوستانش مانند دکتر شایگان، دکتر مهدی آذر، شهید نورانی، دکتر مسعود ملکی، دکتر محمدحسین علی‌آبادی، جمعیت «نهضت انقلابی ملی» را پایه‌گذاری می‌کنند. این جمعیت در گفت‌وگو با سران سه حزب پیکار، استقلال، میهن‌پرستان، حزبی جدید به نام «میهن» در تشکیل دادند. سنجایی در مهر ۱۳۲۸ به دعوت مرحوم دکتر محمد مصدق در اعتراض به برگزارنشدن انتخابات آزاد در برابر کاخ مرمر و تشکیل جبهه ملی ایران پاسخ مثبت داد و در گروه پایه‌گذاران جبهه ملی ایران قرار گرفت. پس از روی‌کارآمدن دولت مصدق، به سمت وزارت فرهنگ منصوب شد. ایشان در دوران کوتاه مسئولیتش به تکمیل آراگاه ابن‌سینا و تهیه مقدمات برگزاری جشن هزاره ابن‌سینا مبادرت ورزید. سنجایی در جنبش ملی‌شدن صنعت نفت با سمت قاضی دیوان دآوری لاهه، بزرگ‌ترین و فراموش‌ناشدنی‌ترین خدشمتش به ملت ایران را در تاریخ برای همیشه ثبت می‌کند. کریم سنجایی در انتخابات دوره هفدهم مجلس شورای ملی از حوزه کرمانشاه برگزیده می‌شود و در دی ۱۳۴۱ به عضویت شورای مرکزی و هیئت اجرایی جبهه ملی درمی‌آید. جبهه ملی در ششم بهمن ۱۳۴۱پایانه‌ای در مخالفت با طرح اصلاحات ارضی و لواجش شش‌گانه موسوم به انقلاب سفید صادر می‌کند و متعاقب این بیانه در نظر سنجایی بهمن ۱۳۴۱ سنجایی بار دیگر همراه سران و رهبران جبهه ملی و نزدیک و ۱۵۰ نفر از هموندان جبهه ملی بازداشت و ۱۸۰تا شهریور ۱۳۴۲ زندانی می‌شود. در آبان ۵۷ همراه همسرش و مرحوم حاج محمود مایان برای دیدار با امام خمینی(ره) راهی پاریس (دهکده نوفل‌لوشاتو) می‌شود و بیانه سه‌ماهه‌ای جنگجالی و تاریخی‌اش را صادر می‌کند. پس از بازگشت به ایران در نشست شورای مرکزی جبهه ملی ایران بیانه سه‌ماهه‌ای به اتفاق آرا به‌عنوان منشور سیاسی جبهه ملی تصویب می‌شود (خطارت عبدالکریم انواری) و همه اعضای شور آن را امضا می‌کنند؛ اما سنجایی همراه داریوش فروهر بازداشت می‌شود. او با پیروزی انقلاب اسلامی و تشکیل دولت موقت به ریاست مرحوم مهندس بازرگان، به سمت اولین وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی از سوی آن مرحوم منصوب می‌شود؛ اما به دلیل اختلاف در اسفند ۱۳۵۷ استعفا می‌دهد که با مخالفت امام خمینی (ره) مواجه می‌شود و با توصیه ایشان این تصمیم به پس از برگزاری رفراندوم جمهوری اسلامی در فروردین سال ۱۳۵۸۱۲میکول می‌شود و سرانجام با این استعفا در اردیبهشت ۱۳۵۸ موافقت شد. دکتر سنجایی در نخستین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی از حوزه انتخابیه کرمانشاه موفق به راهیایی به مجلس شد، اما اعتبارنامه او رد شد و آن مرحوم نتوانست حضور یابد. او در مرداد ۱۳۶۱ ایران را برای همیشه ترک کرد و بنا بر خاطرات حجت‌الاسلام محمود دعایی، تلاش‌های او نیز برای بازگرداندن دکتر سنجایی ناکام ماند. دکتر سنجایی علاوه بر شخصیت ملی و مصدقی‌اش و تخصص در رشته حقوق و تالیفاتش در این حوزه، ترجمه تاریخ عقاید اقتصادی نوشته‌شده اثر ریست (۲ جلد)، «ایل سنجاب» و «امیدها و ناامیدی‌ها» را که خاطرات سیاسی او نیز هست، نگاشته است. در سال‌های دفاع مقدس و با وجود دوری از وطن و زادگاهش، بارها با صدور بیانه، ایل سنجاب را تشویق به ادامه مقاومت و ایستادی در برابر ارتش متجاوز عراق کرد و در پاسخ به فراخوان‌های سازمان‌های تروریستی به‌ویژه سازمان منافقین پاسخ منفی داد؛ چراکه بر این‌باور بود حکومتی که با خشونت و اسلحه به دست بیاید، با خشونت و اسلحه و آدم‌کشی هم حفظ می‌شود. سنجایی مانند همه انسان‌ها خطاکار بود، اما حیانت‌کار نبود. میهن‌پرست، ایران‌دوست و مصدقی بود و باقی ماند و همیشه از سرنوشت نظام شاهنشاهی و پهلوی و پیروزی انقلاب دفاع کرد. سرانجام این چهره ملی در ۱۳ تیر ۱۳۷۴ پس از ۹۲ سال زندگی به دیار باقی شتافت.

politics@sharghdaily.ir

سیاست

به بهانه سالروز تعطیلی کنسولگری ایران در بیت‌المقدس در زمان دولت مصدق

قطع رابطه با اسرائیل؛ از مصدق تا بازرگان

دربی کودتای ۲۸مرداد، سیاست قطع رابطه با اسرائیل تازمان انقلاب اسلامی به دست فراموشی سپرده شد

داشتند، به خاک کشور ممنوع کرد و به همین دلیل محافل صهیونیستی در جهان با جوسازی‌های فراوان دولت ایران را به اتخاذ سیاست‌های یهودستیزانه متهم کردند. علی‌اصغر حکمت، وزیر امور خارجه کابینه محمدساعد مراغه‌ای، در پاسخ به این اتهامات، آن را مردود دانست و نشر چنین اکاذیبی را به عناصر مغرض و مقسده‌جو نسبت داد و گفت: «اگر شهروان کل وجود عناصر ماعطوبی را در اتباع بیگانه برخلاف مصالح عامه تشخیص داده و پروانه اقامت آنان را لغو کرده است، به‌هیچ‌وجه از ابتطایی با سیاست ضد اقلیت‌های مخصوص ندارد».

از سوی دیگر، اتباع ایرانی غیریهودی ساکن در اسرائیل (مسلمانان و بهاییان) مورد آزار و فشار رژیم اسرائیل قرار گرفتند تا ایران را برای شناسایی اسرائیل زیر فشار بگذارند. به این ترتیب دولت ایران از یک سو با مسئله وجود پرشمار یهودیان خواستار مهاجرت عراقی و ایرانی مواجه شد و از سوی دیگر با مشکل اتباع ایرانی ساکن در اسرائیل، زیر فشار رژیم اسرائیل و محافل صهیونیستی قرار گرفت. در همین زمان بود که رخدادهایی به تیرگی نسبی روابط ایران با جهان عرب به‌طور اعم و کشور عراق به‌طور خاص، منجر شد. روابط ایران و عراق در ادامه اختلافات دیرینه دو کشور بر سر اروندرود روبه‌تیرگی نهاده بود. ادعای ضمنی عراق بر خورستان و بحرین نیز بر عمق این اختلافات می‌افزود. رفتار دولت و مأموران عراقی نسبت به زوار ایرانی در عراق نیز به زمینه اصلی بروز کشمکش‌های لفظی میان دو کشور منجر شد. در این بین، همزمان با دیدار شاه ایران از آمریکا، دولت عراق اقدام به اخراج دسته‌جمعی اتباع ایرانی از عراق کرد. دولت ایران نیز متقابلاً اعلام کرد عراقی‌های مقیم ایران برای خروج از کشور ۱۵روز مهلت دارند که این شامل حال یهودیان عراقی نیز می‌شد. از آنجایی‌که یهودیان عراقی از کشور خود رانده شده بودند، این اقدام دولت ایران آشکارا منفی در مطبوعات و محافل بین‌المللی یافت و صهیونیست‌ها آن را به عنوان موضوع جدیدی برای مانور تبلیغاتی مطرح کردند. به همین دلیل دولت ایران ناچار شد مدت مزبور را به سه ماه افزایش دهد.

تیره‌شدن رابطه ایران و مصر

هم‌زمان روابط ایران و مصر نیز که درپی جدایی ملکه فوزیه از شاه ایران رو به سردی نهاده بود، درپی تداوم نوشته‌های توهین‌آمیز مطبوعات مصری به شاه و دربار ایران تیره بود، اما با این اوصاف ایران همچنان در مجامع جهانی به پایداری در صف اعراب ادامه می‌داد. دولت ایران هنگام صدور قطع‌نامه ۳۰۲ مجمع عمومی سازمان ملل در ۹ دسامبر ۱۹۴۹ (۱۸ آذر ۱۳۲۸)، رای خود را به سود کشورهای غربی مبنی بر استقرار رژیم بین‌المللی در بیت‌المقدس اعلام کرد، این در حالی بود که آمریکا و انگلستان با تصمیم مجمع عمومی سازمان ملل متحد مخالفت کردند و هم‌زمان پارلمان اسرائیل نیز انتقال پایتخت از تل‌آویو به بیت‌المقدس را تصویب کرده بود. روز پیش از تشکیل جلسه مجمع عمومی، هم‌زمان روابط ایران و مصر نیز که درپی جدایی ملکه فوزیه از شاه ایران رو به سردی نهاده بود، درپی تداوم نوشته‌های توهین‌آمیز مطبوعات مصری به شاه و دربار ایران تیره بود، اما با این اوصاف ایران همچنان در مجامع جهانی به پایداری در صف اعراب ادامه می‌داد. دولت ایران هنگام صدور قطع‌نامه ۳۰۲ مجمع عمومی سازمان ملل در ۹ دسامبر ۱۹۴۹ (۱۸ آذر ۱۳۲۸)، رای خود را به سود کشورهای غربی مبنی بر استقرار رژیم بین‌المللی در بیت‌المقدس اعلام کرد، این در حالی بود که آمریکا و انگلستان با تصمیم مجمع عمومی سازمان ملل متحد مخالفت کردند و هم‌زمان پارلمان اسرائیل نیز انتقال پایتخت از تل‌آویو به بیت‌المقدس را تصویب کرده بود. روز پیش از تشکیل جلسه مجمع عمومی،

رئیس‌جمهور: از امروز ماسک‌زدن اجبار است

کرونا، داستانی که نظیر آن را در طول قرن گذشته نداشتیم که این همه پیچیدگی داشته باشد و در جوامع مختلف در سایه این پدیده خطرناکی که به وجود آمده است و این ویروس با مسائل بسیار متعددی روبه‌رو شدند.»او با اشاره به ضرورت فرهنگ‌سازی برای استفاده از روش‌های پیشگیرانه مقابله با کرونا افزود: «صداسویما بیشتر باید در این زمینه تلاش کند و کسی نباید ابتلا به این بیماری را پنهان کند. طرف نباید به آزمایشگاه بگوید که اگر تست من مثبت شد، خواهم می‌کنم به کسی اطلاع نده و خودم می‌گویم. آزمایشگاه‌های ما هم موظف هستند اطلاع دهند وگرنه نمی‌شود که فردی آلوده شد، برود بقیه را آلوده کند لذا ما اگر می‌خواهیم به یک نفری نزدیک شویم، مینا را باید بر این بگذاریم که او مبتلا به ویروس کروناست»، روحانی یادآور شد: «جاهایی که معمولاً مثل رستوران‌ها، ماهی‌ها، تالارهای پذیرایی، باشگاه‌های ورزشی، مساجد و مصلی جزء موارد ۳ و ۴ در لیست قبلی ما بودند، جاهایی که اکنون ستاد استانی اعلام می‌کند که این پنج شهرستان من شرایط فرمز دارند و کمپنه‌های ما نیز موافقت می‌کند، در ستاد پنجشنبه تصویب کردیم هر کجا چنین وضعیتی داشت، حداقل برای یک هفته ممنوعیت را اعلام کنند و اگر نیاز بود مجدداً برای هفته دیگر نیز ادامه دهند تا شرایط عادی شود.»او افزود: «اگر رستورانی

یکشنبه ۱۵ تیر ۱۳۹۹

یکشنبه ۱۵ تیر ۱۳۹۹

الو شرق ۸۸۹۴۸۲۷۳

sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۰۰۰۴۶۹۹

- زندگی به شرط پول داشتن:** شب می خوابیم، صبح بیدار می‌شویم، وقتی برای خرید به سوپرمارکت، مرغ‌فروشی یا لوازم خانگی مراجعه می‌کنیم، قیمت‌ها بیشتر شده‌اند. این چه بساطی است برای مردم راه انداخته‌اند. به نظر می‌رسد زندگی به شرط پول‌داشتن است!
- ملیحه**
- فواید گرانی:** افرادی که چاق هستند و پول هم برای کاهش وزن ندارند این روزها به دلیل گرانی می‌توانند خرید نکنند و چیزی هم نخورند؛ این‌طور به راحتی لاغر می‌شوند. این هم از فواید گرانی!
- یک مخاطب**
- چرا تعدیل نیرو؟** نبود مدیریت صحیح و مشکلات درون‌سازمانی باعث تعدیل نیرو در برخی مراکز شده است.
- از کارکنان شرکت آب و فاضلاب تهران**
- وقتی بیماران رسید و فاکتور داروی خود را از داروخانه‌ها دریافت می‌کنند، دو بخش بیمه‌ای و غیربیمه‌ای را می‌بینند و به‌خاطر قیمت‌های بالا شوکه می‌شوند و برایشان محرز نیست که این تقسیم‌بندی بر چه مبنایی است، چرا قیمت داروها در همه داروخانه‌ها یکسان نیست و متصدیان فروش دارو ابهامات مشتریان را برطرف نمی‌کنند؟**
- یک مخاطب**
- مسئولان محترم مشهد** به مراسم ختم و عزاداری علاقه خاص دارند. برای همین از اختیارات استانی برای مهار کرونا و قرنطینه اجتماعات استفاده نمی‌کنند. مردم انتظار دارند لااقل مانند استاندارد کردستان دلسوز باشند و اجازه ندهند افراد بدون ماسک وارد بانک‌ها، ادارات، دفاتر دولتی، اتوبوس و مترو شوند تا دیه جان‌باختگان بر آنها واجب نشود.
- رضوی**
- مسئولان محترم،** استانداردی و وزارت بهداشت می‌توانند از قانون‌هایی برای محدودکردن ارتباطات مردم استفاده کنند. س‌ری‌ک از رفت‌وآمدها برای مردم اجبار نیست، سرفرقتن واجب نیست، واقعا نمی‌توانند رفت‌وآمدها را کنترل کنند؟ محدودکردن فقط به‌معنای تعطیل‌کردن تمام کسبه نیست، می‌تواند از روش‌هایی استفاده کنند و مردم را مجبور کنند به یک‌سری قوانین پاینده باشند. واقعا همیشه باید شرایط به وضعیت بحرانی برسد و بعد برای آن چاره‌ای بیندیشند؟ تا شرایط وخیم‌تر نشده به فکر باشند!
- یک مخاطب**

ادامه از صفحه ۲

همه منصوبان قالیباف

حمید اصلائی، معاونت اجرایی مجلس: او معاون اجرایی کل سپاه پاسداران و ریاست مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس بود است. سردار حمید اصلائی در دوران جنگ ایران و عراق در عملیات بیت‌المقدس و رمضان، معاون گردان از تیپ ۳۱ عاشورا بود و سپس به‌عنوان معاون تیپ ۳۸ رزمی ذوالفقار تا پایان جنگ در اکثر عملیات‌ها حضور داشت. او پس از جنگ، با سمت‌های کارشناس عالی اقلام زمینی ستاد کل نیروهای مسلح مسئول طرح‌ویژه‌نامه زمنی سپاه، معاون هماهنگ‌کننده نیروی زمینی سپاه و معاون اجرایی فرمانده کل سپاه انجام وظیفه کرده است. **حسین قربانزاده، مشاور رئیس و دبیر کارگروه مجلس:** او دوره کارشناسی ارشد خود در رشته معارف اسلامی و حقوق ج‌زا و جرم‌شناسی از دانشگاه امام صادق(ع) اخذ کرد و دانش‌آموخته دکترای حقوق از دانشگاه شهید بهشتی است و قبلاً مسئولیت مدیر پروژه تحقیق قوانین و مقررات کشور را نیز برعهده داشت. قربانزاده مدیرمسئولی و سردبیری روزنامه همشهری در دوران شهرداری قالیباف را در کارنامه دارد و عضو گروه مشاوران جوان مرحوم آیت‌الله هاشمی‌شاهرودی در دوره ریاست قوه قضائیه بوده است. **حجت‌الاسلام، غلامرضا قاسمیان، رئیس کتابخانه، سوره و مرکز اسناد مجلس:** او دانش‌آموخته دانشگاه صنعتی شریف است و پیش از این معاون اسبق پژوهش حوزه‌های علمیه استان تهران، استاد دروس عالی حوزه و دوره‌های دکتری دانشگاه و پژوهشگر در حوزه‌های قرآنی، فقهی، اصولی نیز بوده است. قاسمیان همچنین مؤسس طرح حوزوی و تحولی «مدارس علمیه مشکات» نیز بوده و سابقه تأسیس قرارگاه جهادی امام (رضاع) را در کارنامه دارد. او از وعاط معروف تهران محسوب می‌شود.
- مهدی محمدی، مشاور در امور راهبردی:** او در زمانی که سعید جلیلی در شورای عالی امنیت ملی بود در کنار جلیلی بود و به‌عنوان تحلیلگر مسائل راهبردی و استراتژیک شناخته می‌شود. محمدی با برخی رسانه‌ها از جمله روزنامه وطن امروز، روزنامه کیهان و خبرگزاری فارس همکاری کرده است.
- محمدباقر قالیباف همچنین، احسان عسکری را به‌عنوان مشاور و مدیرکل دفتر حوزه ریاست، محسن مکیان را به ریاست مرکز حراست قوه مقننه و بهزاد پورسید را به‌عنوان معاون قوانین مجلس، انتخاب کرده است.